

Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației

REFERAT DE APROBARE

a Ordinului ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și administrației pentru aprobarea standardelor de cost aferente obiectivelor de investiții prevăzute la art. 4 alin. (1) lit. a) – c) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/2021 pentru aprobarea Programului Național de Investiții "Anghel Saligny"

Conform prevederilor art. 15 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/2021 pentru aprobarea Programului Național de Investiții "Anghel Saligny", în termen de 15 de zile de la data intrării în vigoare a ordonanței de urgență, pentru categoriile de investiții prevăzute în program, cu excepția celor prevăzute la art. 4 alin. (1) lit. d), se aprobă standarde de cost prin ordin al ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și administrației. Conform prevederilor art. 15 alin. (2) din OUG nr. 95/2021, pentru categoria prevăzută la art. 4 alin (1) lit. e), respectiv sisteme de distribuție a gazelor naturale, inclusiv a bransamentelor, precum și a racordului la sistemul de transport al gazelor naturale, standardele de cost se aprobă prin ordin comun al ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și administrației și al ministrului energiei, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a ordonanței de urgență.

Prin prezentul proiect de ordin se propune aprobarea standardelor de cost pentru obiectivele de investiții prevăzute la art. 4 alin. (1) lit. a) – c), respectiv:

„Art. 4 - (1) În cadrul programului se pot realiza obiective de investiții care constau în realizarea de construcții noi sau de lucrări de construire, reconstruire, consolidare, reparație, modernizare, modificare, extindere, reabilitare, după caz, schimbare de destinație, protejare, restaurare, conservare la construcții existente și care se încadrează în cel puțin una din următoarele categorii de investiții:

- a) alimentări cu apă și stații de tratare a apei;
- b) sisteme de canalizare și stații de epurare a apelor uzate, inclusiv canalizare pluvială și sisteme de captare a apelor pluviale;
- c) drumurile publice clasificate și încadrate în conformitate cu prevederile legale în vigoare ca drumuri județene, drumuri de interes local, respectiv drumuri comunale și/sau drumuri publice din interiorul localităților, precum și variante ocolitoare ale localităților;”

Standardele de cost constituie documente de referință având rolul de a permite coordonatorului Programului Național de Investiții "Anghel Saligny" – Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, și, în același timp, beneficiarilor acestuia, promovarea și includerea la finanțare a unor obiective de investiții în condiții de eficiență, eficacitate și economicitate. Standardele de cost asigură distribuția uniformă, echitabilă și predictibilă a fondurilor publice alocate pentru realizarea obiectivelor de investiții prin program. Standardele de cost sunt astfel stabilite încât să asigure realizarea și finalizarea obiectivelor de investiții în actualele condiții socio-economice, cu respectarea cerințelor de calitate a construcțiilor pe întreaga durată de existență a acestora.

Standardele de cost nu au ca scop impunerea unor constrângeri de natură financiară beneficiarilor, ci acestea au ca scop atingerea obiectivelor socio-economice ale programului prin responsabilizarea beneficiarilor în fundamentarea temeinică a costurilor aferente obiectivelor promovate, și crearea unui mecanism clar de evaluare a proiectelor propuse spre finanțare.

În vederea fundamentării unor standarde de cost realiste s-a procedat la evaluarea prețurilor aplicabile obiectivelor de investiții finanțate din fonduri publice, prin programele derulate de Ministerul

Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației. Au fost calculate prețuri unitare pentru următoarele tipuri de obiective de investiții:

1. Realizare alimentare cu apă în mediu rural (inclusiv racorduri individuale).
2. Realizare canalizare menajeră în mediu rural (inclusiv racorduri individuale).
3. Modernizare drum județean.
4. Modernizare drum comunal.

folosind următoarele 3 surse:

a) Prețurile unitare folosite pentru proiectele finanțate prin POIM prin Axa Prioritară 3 „Dezvoltarea infrastructurii de mediu în condiții de management eficient al resurselor”, Obiectivul Specific 3.2 „Creșterea nivelului de colectare și epurare a apelor uzate urbane, precum și a gradului de asigurare a alimentării cu apă potabilă a populației”.

b) Valorile actualizate, cu indicele de cost în construcții pentru construcții ingineresti (ICC) diseminat de Institutul Național de Statistică, ale costurilor unitare ale standardelor de cost din Hotărârea Guvernului nr. 363/2010, pentru perioada 2010-2021. Având în vedere că pentru sistemele de canalizare nu a fost reglementat un standard de cost prin HG nr. 363/2010, valoarea costului pentru alimentarea cu apă (1250 euro/locuitor) a fost înmulțită cu un coeficient egal cu 2, valoarea general acceptată variind între coeficienți situați între 1,5 și 2, fiind ales coeficientul 2, ceea ce conduce la un cost/locuitor echivalent similar cu cel utilizat în proiectele finanțate prin POIM (2500 euro/locuitor echivalent).

c) Prețurile utilizate în contractele de achiziție publică de lucrări, derulate și finalizate prin programele naționale de investiții derulate de Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, pentru obiective de investiții care corespund criteriilor pentru sisteme complete includ și realizarea de racorduri individuale. Au fost analizate un număr de 36 obiective în domeniul alimentare cu apă, 31 în domeniul canalizare, 56 drumuri județene și 531 străzi/drumuri comunale.

Pentru obiectivele de investiții constând în alimentări cu apă și stații de tratare a apei, respectiv sisteme de canalizare și stații de epurare a apelor uzate, pentru uniformitatea rezultatelor, a fost determinată și folosită o densitate de populație de ≈ 150 de locuitori deserviți/km de rețea.

Pentru drumuri județene și canalizare au fost folosite cele două surse menționate la lit. b) și c) de mai sus.

Pentru obiectivele prevăzute la lit. c), în funcție de anii în care au fost încheiate contractele, valorile folosite pentru actualizarea prețului lucrărilor sunt:

AN	ICC	CURS EURO	RAPORT ICC
2010	88,7	4,2000	1,6911
2013	103,1	4,4184	1,4549
2017	107,4	4,5674	1,3966
2021	150,0	4,9236	1,0000

Prin prelucrarea datelor preluate din contractele de achiziție publică aferente obiectivelor de investiții incluse în programele naționale de investiții derulate de Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, au fost obținute următoarele valori:

Tip de obiectiv de investiții	Programe naționale		Costuri medii actualizate cu indici INS (iunie 2021)	
	Euro/km	Euro/loc.	Euro/km	Euro/loc.
Alimentare cu apă	69.420	463	90.084	600

Canalizare	123.348	822	160.445	1.069
Drum județean	401.270	-	520.870	-
Drum comunal	205.823	-	267.409	-

În tabelul de mai jos sunt prezentate valorile actualizate ale prețurilor unitare din cele trei surse, corespunzătoare anului 2021.

Tip de obiectiv de investiții	Programe naționale - costuri medii actualizate		HG nr. 363/2010 sau HG nr. 1394/2010 costuri actualizate		POIM
	Euro/km	Euro/loc.	Euro/km	Euro/loc.	Euro/loc.
Alimentare cu apă	90.084	600	138.600	924	1250
Canalizare	160.445	1.069	277.200	1848	2500
Drum județean	520.870	-	560.000	-	
Drum comunal	267.409	-	330.000	-	
Centură ocolitoare tip autostradă (4 benzi)			6.340.000		
Centură ocolitoare tip drum național (4 benzi)			4.050.000		
Centură ocolitoare tip drum național (2 benzi)			2.120.000		

Prin proiectul de ordin se propun următoarele:

- Standardul de cost aferent obiectivelor de investiții prevăzute la art. 4 alin. (1) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/2021 este de 1250 euro/locuitor, calculat ca raport între valoarea obiectivului de investiții și populația care va beneficia de acesta, potrivit documentației tehnico-economice aprobată, conform legii, depusă în scopul finanțării prin program, și nu prin luarea în calcul a întregii populații a localității ori a sistemului. Standardul de cost este cel utilizat în cazul proiectelor finanțate prin POIM, fiind prevăzut în anexa nr. 1.3 Ghidul solicitantului O.S. 3.2.

- Standardul de cost aferent obiectivelor de investiții prevăzute la art. 4 alin. (1) lit. b), cu excepția sistemelor de canalizare pluvială și a sistemelor de captare a apelor pluviale, din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/2021 este de 2500 euro/locuitor echivalent, calculat ca raport între valoarea obiectivului de investiții și populația echivalentă care va beneficia de acesta, potrivit documentației tehnico-economice aprobată, conform legii, depusă în scopul finanțării prin program, și nu prin luarea în calcul a întregii populații a aglomerației, astfel cum este definită la art. 2 pct. 8 din Normele tehnice privind colectarea, epurarea și evacuarea apelor uzate urbane, NTPA-011, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 188/2002 pentru aprobarea unor norme privind condițiile de descărcare în mediul acvatic a apelor uzate, cu modificările și completările ulterioare. Standardul de cost este cel utilizat în cazul proiectelor finanțate prin POIM, fiind prevăzut în anexa nr. 1.3 Ghidul solicitantului O.S. 3.2., Axa Prioritară 3 „Dezvoltarea infrastructurii de mediu în condiții de management eficient al resurselor”, Obiectivul Specific 3.2 „Creșterea nivelului de colectare și epurare a apelor uzate urbane, precum și a gradului de asigurare a alimentării cu apă potabilă a populației”.

- Standardele de cost aferente obiectivelor de investiții prevăzute la art. 4 alin. (1) lit. c) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/2021 se determină prin raportarea valorii obiectivului de investiții la lungimea preconizată, și sunt:

Nr. crt.	Tip drum	Standard de cost euro/km
1	Centură ocolitoare tip autostradă (4 benzi)	6.340.000
2	Centură ocolitoare tip drum național (4 benzi)	4.050.000
3	Centură ocolitoare tip drum național (2 benzi)	2.120.000
4	Drum județean	560.000
5	Drum communal/drumuri publice din interiorul localităților	330.000

- Standardele de cost stabilite pentru tipuri de drum au în vedere următoarele caracteristici tehnice ale acestora, stabilite inițial prin Hotărârea Guvernului nr. 1394/2010:

a) Centură ocolitoare tip autostradă (4 benzi) Clasă tehnică I:

- lățime parte carosabilă - 2 x 7,50 m;
- lățime bandă de staționare de urgență - 2 x 2,50 m;
- benzi de ghidare - 4 x 0,50 m;
- bandă mediană - 3,00 m;
- acostamente - 2 x 0,50 m;
- zonă pentru amplasarea parapetului - 2 x 0,75 m;

b) Centură ocolitoare tip drum național (4 benzi) Clasă tehnică III:

- lățime parte carosabilă - 2 x 3,5 m;
- lățime acostament - 2 x 1,5 m;

c) Centură ocolitoare tip drum național (2 benzi) Clasă tehnică III:

- lățime parte carosabilă - 2 x 7,0 m;
- lățime acostament - 2 x 1,5 m;

d) Drum județean:

- lățime parte carosabilă - 2 x 3,0 m;
- lățime acostament - 2 x 1,0 m;

e) Drum comunal/drumuri publice din interiorul localităților:

- lățime parte carosabilă - 2 x 3,0 m;
- lățime acostament - 2 x 1,0 m.

- În situația în care obiectivele de investiții de tip drum au caracteristici tehnice superioare celor prevăzute în enumerarea de mai sus, determinarea valorii obiectivelor de investiții poate depăși valoarea determinată prin aplicarea standardelor de cost, în baza unei fundamentări temeinice din punct de vedere tehnic și financiar din partea beneficiarilor.

- Pentru determinarea încadrării în standardele de cost prevăzute mai sus, nu se iau în calcul cheltuielile pentru obținerea terenului, prevăzute la subcapitolul 1.1. „Obținerea terenului” din devizul general aferent obiectivelor de investiții, întocmit conform Hotărârii Guvernului nr. 907/2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare.

- Pentru determinarea încadrării în standardul de cost prevăzut pentru drumurile publice clasificate și încadrate în conformitate cu prevederile legale în vigoare ca drumuri județene, drumuri de interes local, respectiv drumuri comunale și/sau drumuri publice din interiorul localităților, precum și variante ocolitoare ale localităților, *valoarea obiectivului se determină cu luarea în considerare numai a cheltuielilor aferente lucrărilor care sunt continue pe lungimea unui kilometru de drum, și nu și a celorlalte cheltuieli aferente categoriilor de lucrări care intră în componența unui drum, dar nu sunt continue pe fiecare kilometru, respectiv:* podețe, poduri, ziduri de sprijin, viaductele, pasajele denivelate, zonele de sub pasajele rutiere, tunelurile și alte lucrări de artă, construcțiile de apărare, protecție și consolidare, trotuarele, pistele pentru cicliști, locurile de parcare, opriri și staționare, stațiile de taxare, bretelele de acces, drumurile tehnologice amenajate pentru întreținerea autostrăzilor, sistemele inteligente de transport și instalațiile aferente, spațiile de serviciu sau control, spațiile cuprinse între autostradă și/sau drum și bretelele de acces, sistemele pentru protecția mediului, terenurile și plantațiile din zona drumului, perdelele și zonele de protecție.

- Cursul euro utilizat în stabilirea standardelor de cost este cursul de schimb leu/euro comunicat de Banca Națională a României, valabil la data elaborării/actualizării, după caz, a documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor de investiții care se finanțează prin Programul Național de Investiții „Anghel Saligny”.
- Standardele de cost se actualizează anual, folosind indicatori statistici diseminați de Institutul Național de Statistică, și se publică pe site-ul Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, în platforma digitală creată cu această destinație, conform prevederilor art. 6 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/2021.